

Η ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΖΩΑ

Μαθήτρια: Μέμα Αρσίνα

Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Χαραλαμπίδου Πηνελόπη

Χαμαιλέοντας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η οικογένεια των χαμαιλεόντων περιλαμβάνει 196 είδη, τα οποία εξαπλώνονται κυρίως στην Αφρική και στην Ασία. Στην Ελλάδα ζουν δύο είδη ο μεσογειακός (*Chamaeleo chamaeleon*) και ο αφρικανικός (*Chamaeleo africanus*). Ο χαμαιλέοντας είναι η πιο ξεχωριστή ομάδα μέσα στις σαύρες, παρατηρείται σπάνια στη χώρα μας, προστατεύεται από διεθνείς νομοθεσίες και αδίκως πιστεύεται ότι είναι επικίνδυνος, καθώς πρόκειται για άκακη και μη δηλητηριώδης σαύρα. Το όνομά του προκύπτει από τις ελληνικές λέξεις **χαμαί** και **λέων** και σε ελεύθερη απόδοση “το λιοντάρι που έρπει”.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ: Οι χαμαιλέοντες είναι ένα πολύ εντυπωσιακό ερπετό το οποίο θα σας καταπλήξει με τη μοναδικότητά του. Χαρακτηριστικό τους είναι τα μάτια τους που μπορούν να στριφογυρίσουν 180°, το μεγάλο λοφίο και οι απίστευτοι χρωματισμοί τους. Τα μάτια του κινούνται ανεξάρτητα το ένα από το άλλο βλέποντας και την παραμικρή κίνηση που γίνεται γύρω του. Ζει πάνω σε δέντρα και θάμνους, όπου και παραμονεύει τα θηράματά του. Έχει δάκτυλα και ουρά προσαρμοσμένα για να συγκρατείται και να κινείται με ευκολία στα κλαδιά των δέντρων. Συνήθως, όταν περπατά έχει κουνιστό βάδισμα μπρος και πίσω για να μιμείται τα φύλλα που τα κινεί ο αέρας ώστε να μην γίνεται αντιληπτός. Συλλαμβάνει τα θηράματά του με την αστραπιαία εκτίναξη της τεράστιας και κολλώδους γλώσσας που διαθέτει. Οι χαμαιλέοντες δεν πίνουν νερό, καθώς πίνουν τους χυμούς από τα έντομα που τρώνε.. Οι χαμαιλέοντες είναι ζώα παρατήρησης και δεν δέχονται εύκολα τον χειρισμό, αφού στρεσάρονται εύκολα.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑ: Ο χαμαιλέοντας έχει την ικανότητα να αλλάζει χρώμα ανάλογα με τον περιβάλλον του (κυρίως πράσινο καθώς ζουν σε δέντρα) για σκοπούς καμουφλάζ. Για την αλλαγή του χρώματός του ευθύνονται εξειδικευμένα χρωματοφόρα κύτταρα στην επιδερμίδα του, που του παρέχουν την ικανότητα να αλλάζει το χρώμα του δέρματός του. Αυτό το καμουφλάζ είναι άμυνα προς τους θηρευτές του, καθώς είναι η πιο αργή σαύρα που έχουμε και δεν μπορεί να τρέξει γρήγορα για να αποφύγει τους θηρευτές. Έτσι για να αποφύγει τους εχθρούς του στις φυλλωσιές γίνεται πράσινος, στο έδαφος καφετί, ενώ όταν ο αρσενικός χαμαιλέον επιδιώκει να προσελκύσει ερωτικά το θηλυκό, θα τον δούμε με πιο έντονα παραστατικά χρώματα. Επίσης, όταν βρίσκεται υπό επήρεια στρες (όταν τον πιάσει κάποιος ή όταν κινδυνεύει) το χρώμα του γίνεται γκριζόμαυρο. Όταν κάποιος τον πλησιάσει, αυτός μένει ακίνητος για να μην γίνει αντιληπτός, αλλά όταν καταλάβει ότι τον είδες και τον πλησιάσεις πολύ παίρνει αμυντική στάση φουσκώνοντας το σώμα του για να φανεί μεγαλύτερος και ανοίγει απειλητικά το στόμα του για να σε φοβίσει, στην πραγματικότητα, όμως, είναι εντελώς ακίνδυνος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Οι χαμαιλέοντες είναι ένα αξιοθαύμαστο ζώο με εκπληκτικές ικανότητες, που για να τις αποκτήσει χρειάστηκαν εκατομμύρια χρόνια εξέλιξης και οφείλουμε να το σεβαστούμε όπως και όλα τα υπόλοιπα ζώα του πλανήτη μας.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

<https://www.mixanitouxronou.gr/oi-chamaileontes-tis-elladas-apo-poy-vgike-to-onoma-toys-kai-pos-allazoyn-chromata-gia-na-kryftoyn/>

<https://blog.wcs.org/photo/2020/05/12/chameleons-masters-of-adaptability-part-1-reptile/>

<http://www.polignosi.com/cgi-bin/hweb?-A=10934&-V=limmata& VSPECIALS=39570>

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A7%CE%B1%CE%BC%CE%B1%CE%B9%CE%BB%CE%AD%CE%BF%CE%BD%CF%84%CE%B1%CF%82>

<https://www.feeders.gr/%CF%87%CE%B1%CE%BC%CE%B1%CE%B9%CE%BB%CE%AD%CE%BF%CE%BD%CF%84%CE%B1%CF%82-veiled-chameleon-caresheet/>